

DAUWNETEL

Galeopsis speciosa

(foto Gerrit van Ommering / Buiten-beeld)

Beschermingsstatus

Rode lijstcategorieën

Beschermingsstatus

Habitatrichtlijnsoort

Vogelrichtlijnsoort

Belangrijke leefgebieden

Korte soortbeschrijving

Soortkenmerken

De Dauwnetel is een eenjarige plant. De plant wordt tot 1,5 m hoog. De Dauwnetel bloeit van juni tot de herfst. De bloemkroon is 2 tot 3 cm lang en de lichtgele bloembuis is twee tot drie keer zo lang als de kelk. De bovenlip van de bloem is geel en de onderlip zwavelgeel. De middenslip van de onderlip heeft een violette top met een wit randje.

De vierkantige stengel is op de knopen verdikt en onder de knopen borstelig behaard. De naar beneden gebogen haren zitten op een verhoging.

De getande bladeren zijn eirond tot langwerpig en hebben een versmalde of afgeronde voet.

Biotoopvereisten

De Dauwnetel groeit op zonnige tot licht beschaduwde, vrij open plaatsen op vochtige, matig voedselrijke tot voedselrijke, vooral stikstofrijke, kalkarme, humeuze grond (zand, leem, zavel en veen), op wintergraanakkers, aardappelvelden, bermen, houtwallen, bosranden, kapvlakten, ruigten, slootkanten, greppels, spoorwegterreinen en spoorbermen.

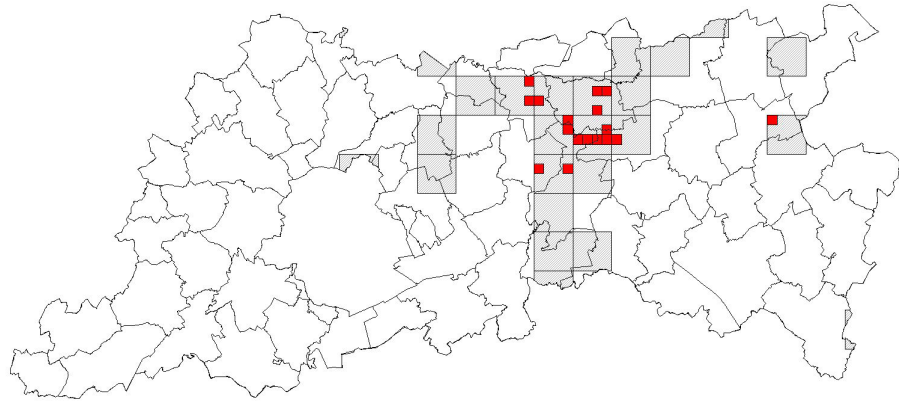
S25

Voorkomen in de provincie Vlaams-Brabant

Regionale verspreiding

Dauwnetel is op Vlaams niveau zeer zeldzaam geworden. De provincie Vlaams-Brabant geeft enkele van de voornaamste groeiplaatsen van deze soort. Dauwnetel komt voor in de Dijlevallei ten noorden van Leuven. De voornaamste standplaatsen bevinden zich te Tremelo en Haacht (Haachtse Broek en Schoonbroek).

Inventarisatieonderzoeken

geen

Knel- en aandachtspunten

- Een overmatige bodembewerking – bv. door diep te ploegen – vernietigt de (potentieel) habitat.
- Een gebrek aan beheer leidt tot verruiging van de habitat.
- Gebruik van onkruidbestrijdingsmiddelen is nefast voor de soort.

Overzicht maatregelen

H2.8. – 2.11.	Beheer perceelshoeken en randen, kruidenstroken en braaklegging
H4.13.	Tegengaan van verbossing
H5.5.	Ecologisch maaibeheer van bermen

S25.1.	Rotatie-akkerbeheer met wintergraan
S25.2.	Maaibeheer

Landschaps- en habitatgerichte maatregelen

H2.8. – 2.11. Beheer perceelshoeken en randen, kruidenstroken en braaklegging

Een op natuurwaarden gericht akkerrandbeheer met bijzondere aandacht voor kruidenrijke randstroken die bij voorkeur aansluiten op lineaire landschapselementen. Daarbij hoort ook een stopzetting, extensivering en/of gerichte(re) toepassing van bestrijdingsmiddelen in de akkerrandzones. Kruidenrijke overhoekjes en stoppelakkers (met graanresten) dienen als dekking en voedsel gedurende de wintermaanden.

Kruidenrijke akkerrand als groeiplaats voor Dauwnetel (Foto: VLM)

H4.13. Tegengaan van verbossing

Vermijden van het dichtgroeien van overhoekjes om kruidenontwikkeling toe te laten.

H5.5. Ecologisch maaibeheer van bermen

Taluds met een kruidenrijke begroeiing maait men 2 à 3 jaarlijks in augustus.

Soortgerichte maatregelen**S25.1. Rotatie-akkerbeheer met wintergraan**

Zonder herbicidengebruik en met matige bemesting vooral op basenrijke bodems.

S25.2. Maaibeheer

In ruigten eenmaal in de 2 à 3 jaar maaien.

Financierings- en ondersteuningmogelijkheden**Algemeen**

- Ondersteuning gemeentelijk natuurbeleid
- Subsidie voor de aankoop van natuurgebieden
- Landschapsteam

Soortgericht

- Bijzonder natuurbeschermingsproject

Habitatgericht

- Beheerovereenkomst soortenrijke graslanden en akkers

Lopende initiatieven

geen

Opvolgings- en evaluatiemogelijkheden**Opnemen van permanente kwadraten**

Regelmatige opvolging van de vegetatieontwikkeling op vaste plaatsen met aandacht voor aandeel van akkeronkruiden.

Referenties & verdere informatie**Publicaties**

- Bal D., Beijer H.M. & Fellingner M. (2001). Handboek natuurdoeltypen. Rapport Expertisecentrum LNV nr. 2001/020. Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, Expertisecentrum LNV, Wageningen. 832 p.
- Koster, A. (1993). Vademecum wilde planten. Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek i.s.m. Stichting Leefmilieu. Wageningen, Antwerpen. 272 p.
- Van Landuyt W., Hoste I., Vanhecke L., Van den Bremt P. Verduyck W. & De Beer D. (red.) (2006). Atlas van de Flora van Vlaanderen en het Brussels gewest. Nationale Plantentuin en het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek i.s.m. Flo.Wer vzw. 1007 p.
- Weeda, E.J., Westra, R., Westra, CH; & Westra, T. (1985). Nederlandse oecologische flora. Wilde planten en hun relaties 3. IVN. Hilversum. 301 p.
- Wouters, J. (2003). Ontwerp van ecologische gebiedsvisie voor het landinrichtingsproject 'Brabants Plateau'. Rapport Instituut voor Natuurbehoud i.o.v. VLM. Brussel. 297 p.

S25

Websites

- Kenniscentrum > Flora > Florabank
www.inbo.be/content/page.asp?pid=FLO_florabank
- Kenniscentrum > Flora > Atlas
www.inbo.be/content/page.asp?pid=FLO_atlas
- www.wilde-planten.nl/adderwortel.htm
- www.minInv.nederlandsesoorten.nl/Inv.db/Inv.db/i000252.html
- www.soortenbank.nl
- www.waarnemingen.be

Folders

geen

Advies

- Plantenwerkgroep

